

Film:

Sonnenallee (1999)

Films, Duitsland 1990-2010

‘Sonnenallee’ van Leander Haußmann is een satire met serieuze ondertoon over de ultieme Tantaluskwelling: opgroeien in dat kleine stukje van de Berlijnse Sonnenallee dat nog net in de DDR ligt en niet in het Westen.

Oost-Berlijn, jaren zeventig. De Sonnenallee is een straat in Berlijn. Het grootste deel ligt in het Westen, maar Micha en zijn vrienden wonen net in het kleine, oostelijke deel van de straat. Hoeveel pech kun je hebben? De jongeren worden continu geconfronteerd met het leven dat ze aan de andere kant van de Muur hadden kunnen hebben. In de straat is aan westkant zelfs een grenspost met een uitkijkplateau voor toeristen.

Het is een humoristisch en tegelijkertijd wrang verhaal, gebaseerd op de gelijknamige roman van Thomas Brussig. De 17-jarige Micha probeert er maar het beste van te maken. Hij wil rockster worden. Het systeem vindt hij stom, maar hij hoeft niet zo nodig op de barricaden. Tenzij hij daarmee indruk kan maken op verre liefde Miriam. Het verzet tegen de partij is ‘cool’, net als alles wat uit het Westen komt. Daarom schrijft Micha in zijn dagboek over plannen om in opstand te komen en zet de jonge Wuschel alles op alles om een plaat van de in de DDR verboden Rolling Stones te bemachtigen.

Regisseur Leander Haußmann legt de nadruk op de ‘gewoonheid’ van de Oost-Duitse jongeren, die net als alle andere jongeren cool willen zijn. Het probleem is alleen dat hun pogingen daartoe veelal illegaal zijn en vergaande gevolgen hebben. In de film ligt de nadruk op de belachelijke kant van de DDR: de gekke kleding, de gebruiksvoorwerpen, de inklaptafel die bijna je hand afhakt. De film werd mede daardoor bekritiseerd: hij zou te oppervlakkig zijn, het dictatoriale regime van de DDR bagatelliseren en teveel leedvermaak laten zien. Voor anderen is ‘Sonnenallee’ een geslaagde *Ostalgie*-film en een humoristisch alternatief voor degenen die ‘Good Bye, Lenin!’ (2003) te sentimenteel vinden.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/591/sonnenallee-1999>